

Kreativní PRAHA

Financování kultury a Praha (díl 4)

Analýza zdrojů financování kultury
v Praze a srovnání se zahraničními přístupy

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2017

Sekce strategií a politik

KREP – Kreativní Praha!

Všechna práva vyhrazena

AUTOR

doc. Ing. Lucie Sedmihradská, Ph. D.

VZOR CITACE

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Financování kultury a Praha (díl 4): Analýza zdrojů financování kultury v Praze a srovnání se zahraničními přístupy

IPR Praha, 2017

Úvod

Zastupitelstvo hlavního města Prahy schválilo v červnu 2017 Konceptci kulturní politiky na období 2017-2021 (dále jen Konceptce)¹, která stanoví tři ambiciózní cíle (1) Špičková kvalita umění a kulturní nabídky, (2) Funkční centrum – saturované okraje a (3) Kvalita veřejného prostoru. Konceptce je v rámcovém souladu se schváleným Strategickým plánem hl. m. Prahy (dále jen Strategický plán), schváleným v listopadu 2016, který formuluje v oblasti kultury dva cíle: 1.2 Komunitní život a 2.3. Kulturní značka².

Cíle v obou dokumentech se týkají mnohem širší oblasti než kultury zřizované a financované vlastním hlavním městem Prahou. Roli hrají jak další subjekty veřejné správy, tj. centrální státní instituce zřizující a financující kulturní organizace v hlavním městě a jednotlivé městské části, tak soukromé subjekty. Soukromé subjekty působí jak na straně zdrojů financování kultury, kdy např. domácnosti nebo podniky hradí vstupné, tak jako poskytovatelé kulturních služeb.

Cílem této studie je (1) na základě zahraničních přístupů zmapovat možnosti změřit roli kultury v ekonomice města, vymezit a odhadnout objem zdrojů v kulturním sektoru a (2) zhodnotit dostupnost údajů o jednotlivých poskytovatelích kultury a jednotlivých kulturních akcích. Studie dále obsahuje doporučení pro sběr dat, která nyní nejsou k dispozici v podobě umožňující jejich efektivní využití při realizaci a hodnocení plnění Konceptce i Strategického plánu. Např. pro sledování plnění cíle „Funkční centrum – saturované okraje“ je třeba sledovat, kde ve městě se nyní kultura odehrává. To umožní zacílit podporu do lokalit s určitým deficitem a naplnit stanovený cíl.

Studie má formát otázek a odpovědí, kdy každá kapitola dává odpověď na jednu konkrétní otázku:

1. Jak lze měřit ekonomický význam kultury?
2. Jaký je význam kultury v ekonomice ČR?
3. Jaké jsou hlavní zdroje financování kultury?
4. Jaký je objem a struktura zdrojů financování kultury v ČR?
5. Jaký objem finančních prostředků poskytují na kulturní sektor jednotlivé veřejné rozpočty v ČR?
6. Kdo poskytuje kulturní služby v ČR a v Praze?
7. Kolik na kulturu vydávají domácnosti v ČR a v Praze?
8. Kde je v Praze kultura a kdo ji platí?
9. Jak získat potřebná data?

¹ Konceptce kulturní politiky hl. m. Prahy 2017 – 2021, http://kultura.praha.eu/public/6e/a7/f1/2485343_790106_Konceptce_kulturni_politiky_HMP_2017___2021.pdf

² Strategický plán hlavního města Prahy, aktualizace 2016, http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/SP/STRATEGICKY_PLAN_HLAVNIHO_MESTA_PRAHY_AKTUALIZACE_2016.pdf a Strategický plán hlavního města Prahy, Realizační program 2018, http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/realizacni_program/sp_r1_digital.pdf

Podrobný popis použité metodiky je uveden v příloze. V příloze jsou rovněž uvedeny dvě zpracované případové studie a shrnutí použitých indikátorů včetně jejich hodnot v roce 2015.

1. Jak lze měřit ekonomický význam kultury?

Snaha změřit a porovnat ekonomické a společenské dopady kultury v moderní společnosti vyústila v posledním desetiletí v iniciativy několika mezinárodních organizací (OECD³, Evropská unie⁴ a UNESCO⁵) vytvořit metodiku tvorby satelitního účtu kultury, která zajistí mezinárodní srovnatelnost sestavených účtů. Satelitní účet kultury je dnes nejkompexnějším nástrojem pro hodnocení role kultury v národním hospodářství. Vychází z metodiky národních účtů a popisuje veškeré současné produkční a spotřební činnosti týkající se kultury v peněžním vyjádření⁶.

Satelitní účet kultury ČR⁷ byl v ověřovacím provedení zpracován za rok 2009. V návaznosti na projekt ESSnet-Culture organizovaný Eurostatem došlo k úpravě metodiky jeho zpracování tak, že nyní máme k dispozici srovnatelné údaje za období 2010-2015 (viz kapitola 2).

Pro celou ČR máme k dispozici kulturní statistiky na špičkové úrovni odpovídající nejlepší zahraniční praxi. Zpracovat regionální satelitní účet je možné, jak ukazuje například kanadský Satelitní účet kultury pro provincie a území⁸. V podmínkách ČR, kde díky malé rozloze působí mnoho organizací na více místech, by to však bylo velmi komplikované a ve výsledku značně nepřesné. Příklad kulturní organizace Spolek Architectura (viz Příloha 4) ukazuje, že tato pražská organizace má celou řadu aktivit mimo hlavní město ale i v zahraničí. Podobná praxe je samozřejmě nesmírně častá a vykazování kultury podle jednotlivých regionů prakticky znemožňuje.

Informaci o velikosti a ekonomickém významu kultury poskytuje i řada dílčích ukazatelů⁹:

- Ekonomická velikost odvětví z hlediska hrubého domácího produktu a přidané hodnoty,
- Zaměstnanost v kultuře,
- Veřejné výdaje (viz kapitola 5),
- Soukromé výdaje,
- Spotřeba domácností (viz kapitola 7),

³ OECD (2006) Project on the International Measurement of Culture, <http://www.oecd.org/std/na/projectontheinternationalmeasurementofculture.htm>

⁴ ESSnet-CULTURE (2012) European Statistical System Network on Culture - Final report, http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf

⁵ UNESCO (2012) Culture Satellite Account: An Examination of Current Methodologies and Country Experiences, <https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/workshops/2015/Montreal/Montreal-BK2.PDF>

⁶ Gordon, J. C., Beilby-Orrin, H. (2007) International measurement of the economic and social importance of culture, <https://www.oecd.org/std/na/37257281.pdf>

⁷ ČSÚ (2015) Satelitní účet kultury, <https://www.czso.cz/documents/10180/20555651/331813u.pdf/7289e1f8-6deb-4f17-882d-f10c432408d6?version=1.0>

⁸ Statistics Canada (2017) Provincial and Territorial Culture Satellite Account, <http://www.statcan.gc.ca/pub/13-604-m/13-604-m2015079-eng.htm>

⁹ Gordon, J. C., & Beilby-Orrin, H. (2007) International measurement of the economic and social importance of culture, <https://www.oecd.org/std/na/37257281.pdf>

- Dovoz a vývoz,
- Podíl domácího obsahu (např. podíl knih domácích autorů).

V ČR se většina těchto ukazatelů sleduje¹⁰, bohužel až na výjimky opět nejsou vyhodnocovány na úrovni jednotlivých regionů. V následujících kapitolách je vždy, pokud to bylo alespoň trochu možné, uveden odhad daného ukazatele pro hlavní město Prahu nebo podíl hlavního města Prahy na celé ČR.

Další možnost měření ekonomického významu kultury nabízí zpráva World Cities Culture Forum¹¹. World Cities Culture Forum vzniklo jako iniciativa starosty Londýna a sdružuje světové metropole, které spolupracují v oblasti podpory kultury. Důležitou aktivitou je komparace dobré praxe při využití řady ukazatelů.

Uvedená zpráva zkoumá přímé a nepřímé veřejné výdaje (tj. především různé daňové úlevy) a soukromé zdroje ve formě darů a sponoringu. Zpráva prezentuje studie 16 z 37 významných měst po celém světě zapojených do této organizace. K dispozici bohužel nejsou údaje např. o Varšavě nebo Vídni, které by pro srovnání s Prahou byly nejzajímavější.

Komparace přímých veřejných výdajů je provedena pomocí dvou klíčových ukazatelů uvedených v Obr. 1. Na svislé ose je uveden podíl výdajů státního rozpočtu na kulturu plynoucích do daného města. Z celkových výdajů státního rozpočtu a státních fondů do kulturního sektoru bez uměleckého vzdělávání v ČR plyne na území Prahy 39%¹², což je méně než ve Stockholmu (45%) ale více než v Paříži nebo Amsterdamu (33%).

Na vodorovné ose je uveden podíl zdrojů plynoucích ze státního rozpočtu na celkových veřejných zdrojích v daném městě. Z celkových veřejných výdajů na kulturní sektor bez uměleckého vzdělávání v Praze plyne 66% ze státního rozpočtu a státních fondů a zbytek z rozpočtu hlavního města Prahy a rozpočtů městských částí¹³. Toto je více než v Amsterdamu nebo Torontu, ale méně než v Bruselu.

Struktura veřejného financování kultury v Praze je tak poměrně blízká ostatním evropským metropolím zařazeným do studie World Cities Culture Finance Report. Situace v mimoevropských městech je značně rozdílná. Obecně je však role státního rozpočtu nižší v městech, která nejsou hlavními městy a s výjimkou Toronta nebo Sydney prakticky neexistuje.

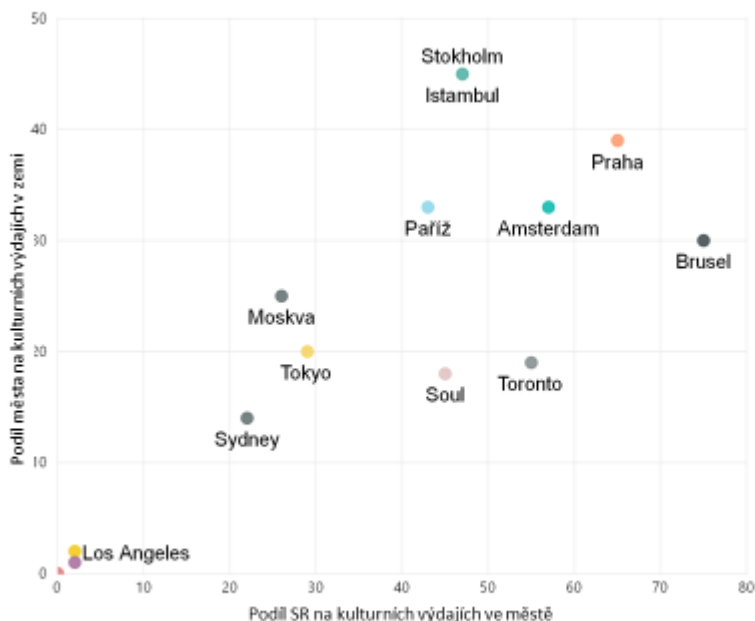
¹⁰ NIPOS (2017) Centrum informací a statistik kultury, <http://www.nipos-mk.cz/?cat=54>

¹¹ World Cities Cultural Forum (2017) World Cities Culture Finance Report, http://www.worldcitiescultureforum.com/assets/others/170516_WCCF_FullReport.pdf

¹² Výdaje státního rozpočtu na kulturní sektor bez uměleckého vzdělávání činily v roce 2015 5,9 mld Kč (viz. Obr. 6), z toho na území hlavního města Prahy plynulo cca 2,9 mld Kč (viz. Sedmihradská, L. (2016) Financování kultury z veřejných rozpočtů v hlavním městě Praze).

¹³ Studie Sedmihradská, L. (2016) Financování kultury z veřejných rozpočtů v hlavním městě Praze.

Obr. 1 Výdaje na kulturu ve světových metropolích

Poznámka: SR = státní rozpočet resp. rozpočet centrální vlády; v obrázku se nezobrazují San Francisco, Šanghaj a Schenzen, u kterých jsou obě hodnoty velmi blízko nule. Data jsou k dispozici pouze pro uvedená města.

Zdroj: Worlds Cities Cultural Forum (2017) World Cities Culture Finance Report, http://www.worldcitiescultureforum.com/assets/others/170516_WCCF_FullReport.pdf, pro Prahu vlastní výpočty v této studii

Studie World Cities Culture Finance Report dále zkoumá nepřímé veřejné výdaje, tj. především různé daňové úlevy, a soukromé zdroje ve formě darů a sponsoringu. Tyto odhady vycházejí buď z dat daňové správy, nebo ze samostatných šetření, často v režii samotného města. Česká daňová správa bohužel nesleduje účel darů, které si jak fyzické tak právnické osoby odečítají od základu daně. Odhad objemu darů a sponsoringu na kulturu v Praze by bylo možné provést pouze pomocí samostatného šetření, kdy by např. hlavní město pomocí dotazníku získalo tyto údaje od jednotlivých kulturních institucí. Studie World Cities Culture Finance Report se nijak nevěnuje tržbám kulturních institucí a nenabízí tak metodiku, kterou by šlo využít pro odhady tržeb v Praze.

2. Jaký je význam kultury v ekonomice ČR?

Vymezení kultury je kvůli její nesmírné pestrosti poměrně obtížné. Nejpropracovanější metodiku nabízí Satelitní účet kultury, který shrnuje pohled na ekonomické toky (vstupy a výstupy) v sektoru kultury a zabývá se objemem produkce a služeb ve sféře kultury ve finančním vyjádření¹⁴. Satelitní účet kultury vymezuje kulturu ze dvou hledisek: klasifikace ekonomických činností CZ-NACE a druhu poskytovatele¹⁵. Poskytovatelům kulturních služeb je věnována kapitola 6.

¹⁴ ČSÚ (2017) Ekonomika v kultuře, https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomika_v_kulture20110601

¹⁵ NIPOS (2017) Systém účtů kultury, <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf>

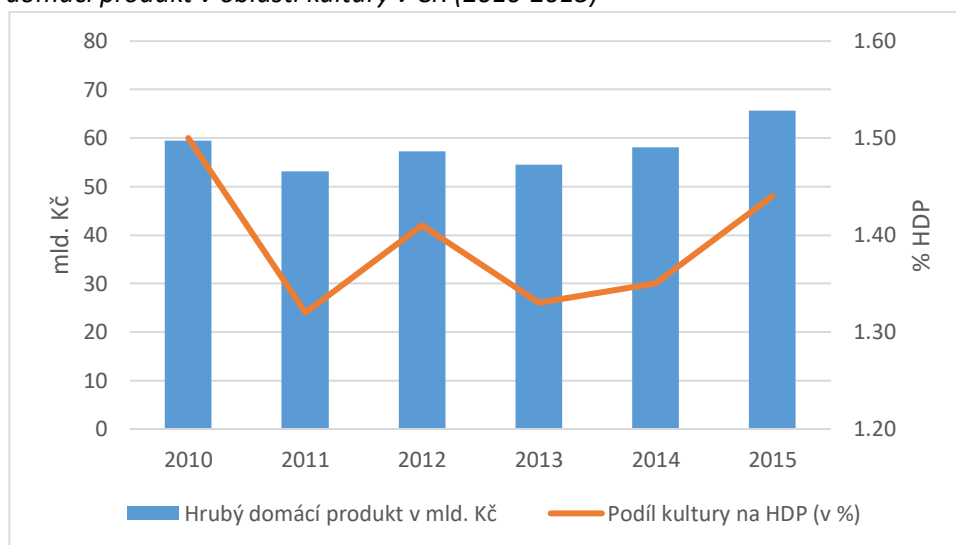
Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE dělí ekonomické činnosti tak, že každé statistické jednotce, která vykonává nějakou ekonomickou činnost, lze přiřadit kód CZ-NACE. Na základě této klasifikace lze kulturu členit do tří sektorů:

- kulturní sektor, tj. tradiční (neprůmyslová) odvětví, jejichž produkty a služby nelze reprodukovat a jsou konzumovány obvykle na místě (např. výtvarné umění, divadlo, tanec, kulturní dědictví),
- kulturní průmysly, u kterých je kulturní zboží určeno k reprodukci a hromadnému užití (např. knihy, film, reprodukováná hudba) a
- kreativní průmysly, kam patří např. módní návrhářství či reklama¹⁶.

Podrobné vymezení jednotlivých sektorů je uvedeno v Příloze 1.

Hrubý domácí produkt (HDP) v oblasti kultury, tj. všech tří uvedených kulturních sektorů, se v letech 2010 – 2015 pohyboval mezi 53 a 65 mld. Kč, což činilo 1,32-1,44 % celkového hrubého domácího produktu ČR (Obr. 2). Mezi roky 2010 a 2011 došlo k poklesu HDP v oblasti kultury o téměř 11 %, který byl způsoben jednak poklesem veřejných investičních výdajů a dále úsporným chováním zúčastněných podniků a neziskových institucí v období ekonomické krize¹⁷.

Obr. 2 Hrubý domácí produkt v oblasti kultury v ČR (2010-2015)

Zdroj: ČSÚ (2017) Výsledky účtu kultury – 2015, <https://www.czso.cz/csu/czso/vysledky-uctu-kultury>

Regionální členění HDP vytvořeného v oblasti kultury bohužel není k dispozici. Určitý odhad lze provést, pokud zjednodušeně předpokládáme, že podíl kultury na HDP je stejný v celé zemi, v roce 2015 tedy 1,44%. Regionální HDP v Praze činil 1,1 bilionů Kč v roce 2015¹⁸, 1,44% z této částky činí 16 mld. Kč. Zjednodušeně tedy odhadujeme, že HDP v oblasti kultury vytvořený v Praze v roce 2015 činil asi 16 mld. Kč.

¹⁶ KEA (2006) Ekonomika kultury v Evropě, <http://www.mkcr.cz/assets/profesionalni-umeni/Ekonomika-kultury-v-Evrope.doc>

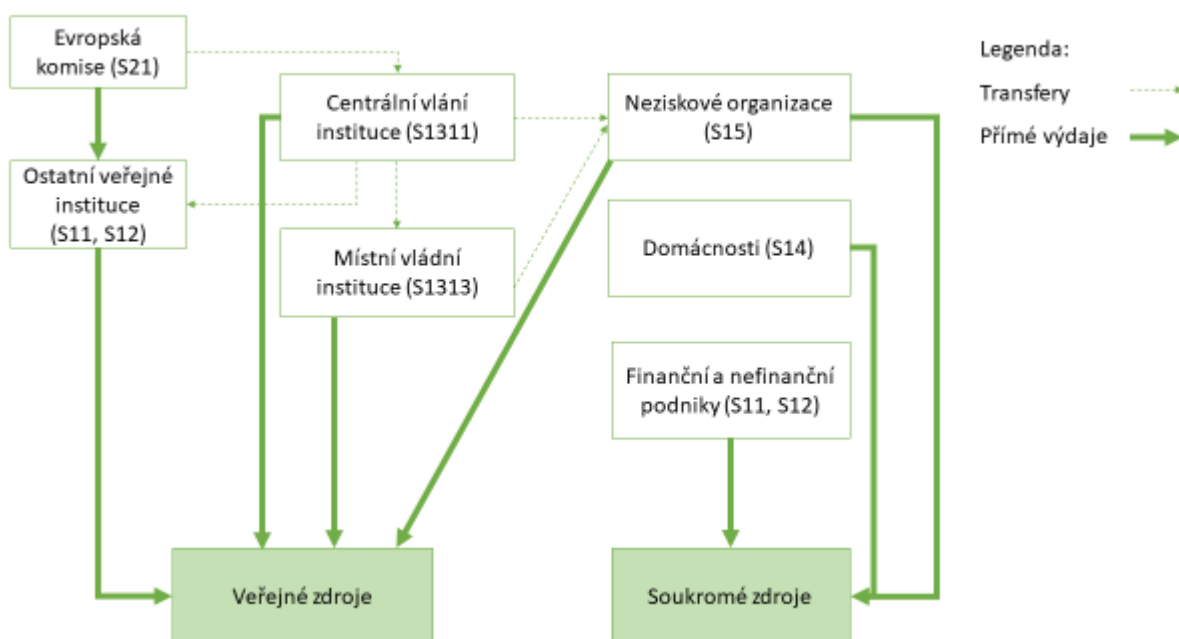
¹⁷ ČSÚ a NIPPOS (2013) Výsledky účtu kultury ČR za rok 2011, http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2010/01/Vysledky_uctu_kultury_CR_za_rok%202011.pdf

¹⁸ ČSÚ (2017) Databáze regionálních účtů, <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.presmsocas>

3. Jaké jsou hlavní zdroje financování kultury?

Zdroji financování kultury jsou veškeré provozní příjmy (snížené o zaplacené daně z příjmů), investiční dotace, přijaté úvěry a půjčky a dary získané institucemi působícími v oblasti kultury. Celkové zdroje se rovnají součtu veřejných výdajů na kulturu, výdajů domácností, výdajů přijatých ze zahraničí, příjmů podniků a neziskových institucí v oblasti kultury z podnikové sféry a změn stavu úvěrů a půjček, sníženému o odpočet částek zaplacených na dani z příjmů¹⁹. Jednotlivé zdroje a finanční toky mezi nimi jsou uvedeny v Obr. 3.

Obr. 3 Zdroje financování kultury a toky mezi nimi

Zdroj: ESSnet-CULTURE (2012) European Statistical System Network on Culture - Final report, http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf, str. 94, obr. 7

Výnosy (příjmy) kultury představují zvýšení ekonomického prospěchu v určitém období. Pro potřeby sestavení účtu kultury se sledují celkové výnosy a příjmy (bez DPH a spotřební daně) poskytovatelů kulturních aktivit podle finančních zdrojů kultury:

- tržby za vlastní výkony (vč. vybraného vstupného),
- příspěvky a dotace na provoz (dle úrovně řízení veřejné správy),
- granty a ostatní příspěvky na provoz od jiných subjektů než veřejné správy,
- dary a sponzorské příspěvky,
- tržby z prodeje nehmotného a hmotného majetku a

¹⁹ NIPOS (2017) Systém účtů kultury, <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf>

- ostatní (výše neuvedené) výnosy.

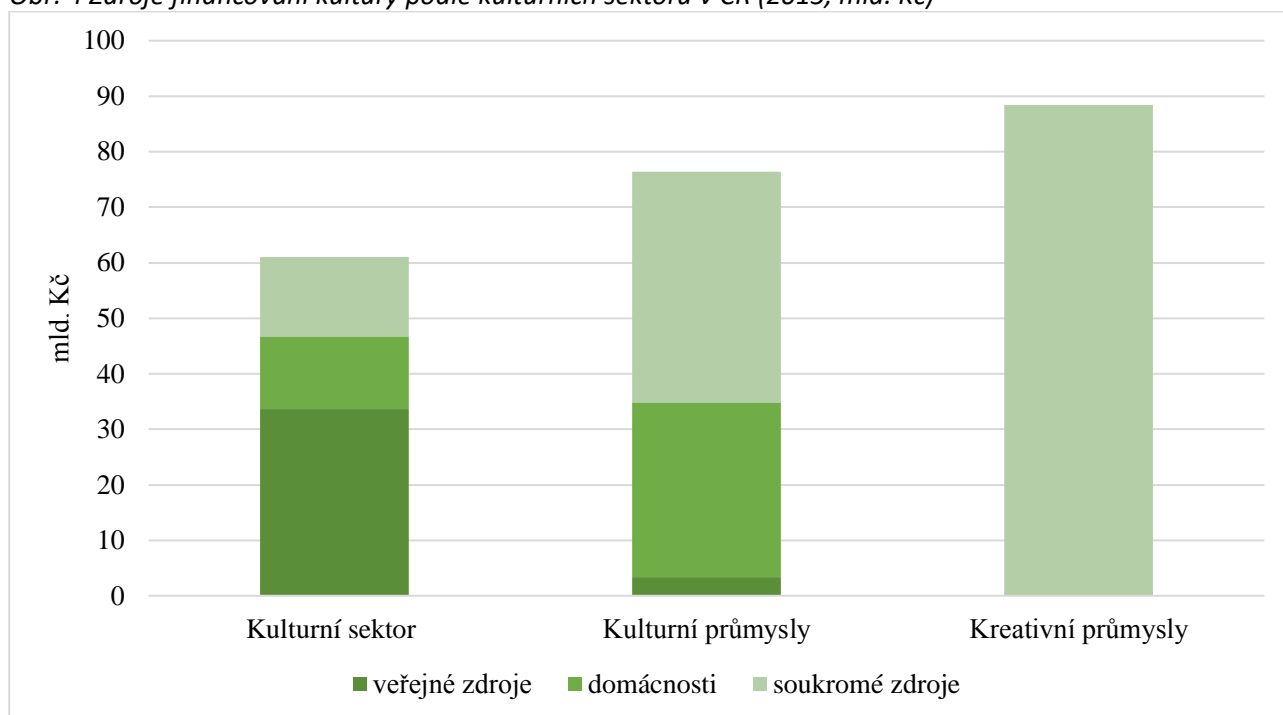
Možnosti sledování objemu hlavních typů příjmů pro jednotlivé zdroje v případě hlavního města Prahy jsou uvedeny v kapitole 8.

4. Jaký je objem a struktura zdrojů financování kultury v ČR?

Obr. 4 ilustruje objem jednotlivých sektorů kultury v roce 2015 včetně zdrojů rozdělených do tří hlavních skupin: veřejné zdroje vč. zahraničních, přímé výdaje domácností a výdaje podniků a nevládních neziskových institucí (soukromé zdroje). Kulturní sektor tvoří 27%, kulturní průmysly 34% a kreativní průmysly 39% celkového odvětví kultury. Veřejné zdroje hrají významnou roli (55%) pouze v kulturním sektoru. V kulturních průmyslech je to jen 4% a v kreativních průmyslech 0%.

Tyto údaje jsou pro plnění Koncepce velmi důležité, protože ukazují rozsah kultury, na který veřejný sektor má a nemá vliv. Objem veřejných zdrojů, na které má přímý vliv hlavní město Praha je zkoumán v kapitole 5.

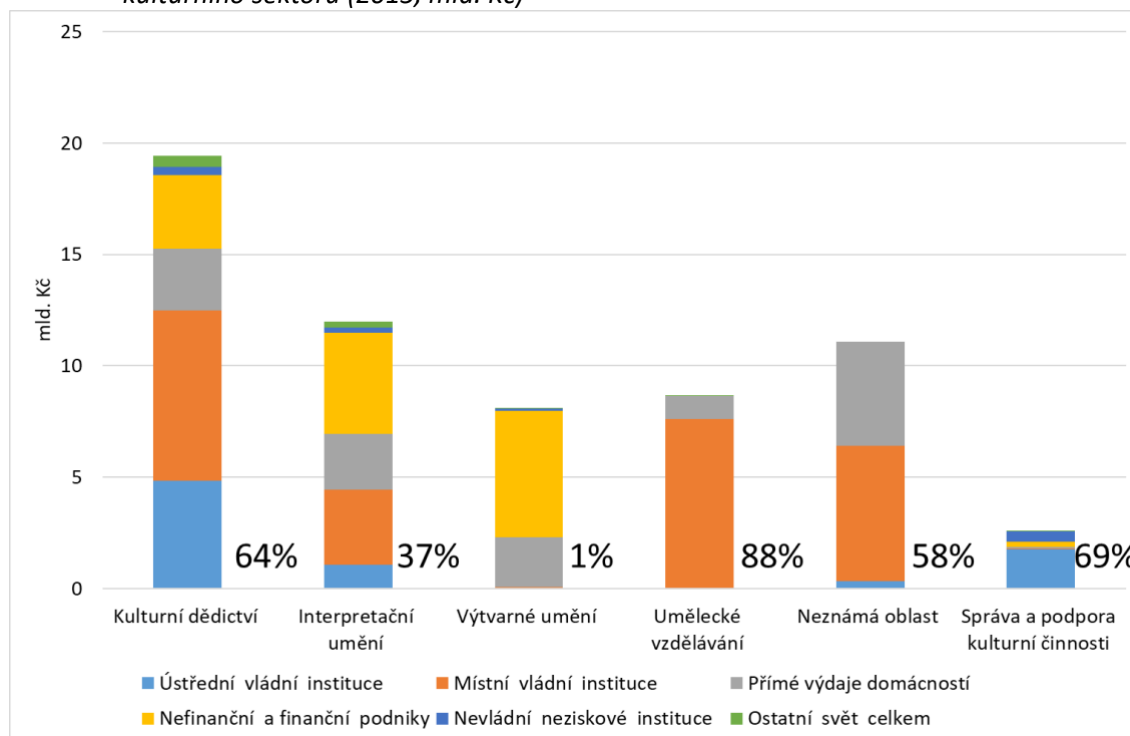
Obr. 4 Zdroje financování kultury podle kulturních sektorů v ČR (2015, mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ (2017) Výsledky účtu kultury – 2015, <https://www.czso.cz/csu/czso/vysledky-uctu-kultury>

Obr. 5 uvádí strukturu zdrojů v jednotlivých oblastech kulturního sektoru, vč. podílu veřejných zdrojů. Regionální strukturu zdrojů financování kulturního sektoru bohužel opět nemáme k dispozici.

Obr. 5 Zdroje financování kulturního sektoru v ČR a podíl veřejných zdrojů podle jednotlivých oblastí kulturního sektoru (2015, mld. Kč)

Poznámka: číslo vedle sloupečku udává podíl veřejných zdrojů; ústřední vládní instituce jsou výdaje státního rozpočtu a státních fondů, místní vládní instituce zahrnují rozpočty obcí, krajů, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí
Zdroj: ČSÚ (2017) Výsledky účtu kultury – 2015, <https://www.czso.cz/csu/czso/vysledky-uctu-kultury>

Obr. 5 jasně ukazuje dominantní roli veřejných rozpočtů při financování uměleckého vzdělávání a kulturního dědictví. Podíl veřejných rozpočtů v oblasti interpretačního umění jen lehce překračuje jednu třetinu a výtvarné umění je financováno prakticky výhradně ze soukromých zdrojů. Současně se potvrdilo zjištění ze studie *Financování kultury z veřejných rozpočtů v hlavním městě Praze*²⁰, že místní vládní instituce (obce, kraje, městské části statutárních měst) často ve svých výkazech nerozlišují, o jaké odvětví kultury se jedná a vše vykazují jako „ostatní kultura“, v Obr. 5 označeno jako neznámá oblast.

5. Jaký objem finančních prostředků poskytují na kulturní sektor jednotlivé veřejné rozpočty v ČR?

Veřejné zdroje hrají významnou roli ve financování kulturního sektoru včetně oblasti správy a podpory kulturních činností. Tab. 1 specifikuje kulturní sektor jednak z hlediska klasifikace ekonomických činností CZ-NACE a jednak podle odvětvového členění rozpočtové skladby, která je hlavním třídícím standardem pro operace veřejných rozpočtů²¹. Tímto způsobem lze identifikovat veřejné výdaje plynoucí na financování kulturního sektoru a dále je analyzovat.

²⁰ Sedmihradská, L. (2016) *Financování kultury z veřejných rozpočtů v hlavním městě Praze*

²¹ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Tab. 1 Vymezení kulturního sektoru (CZ-NACE a Rozpočtová skladba)

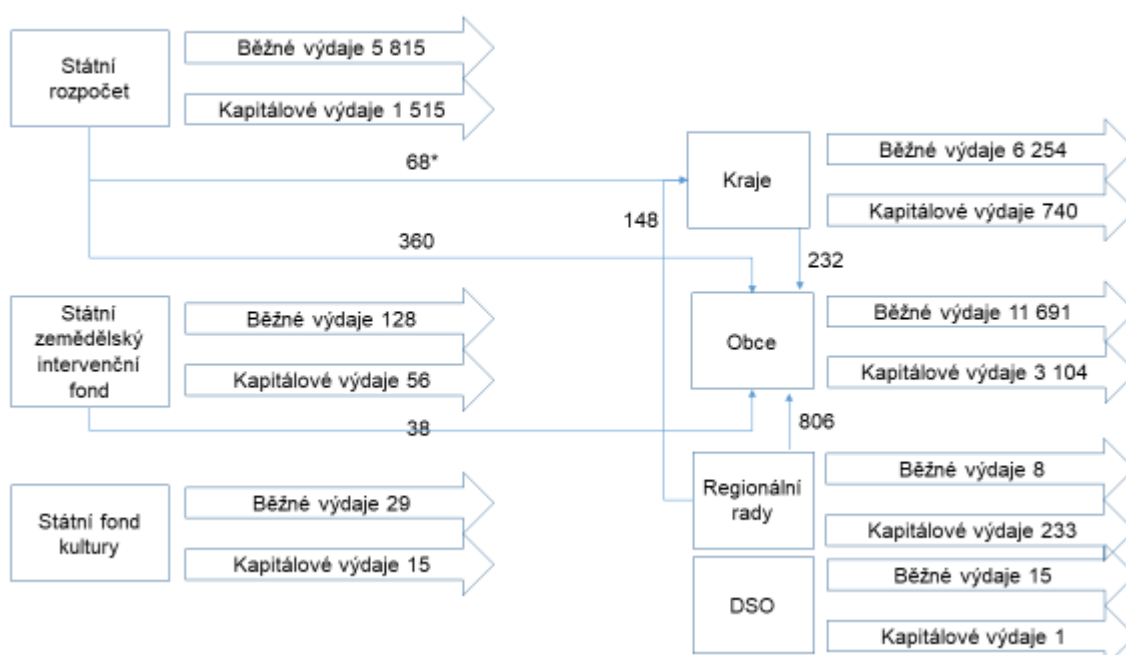
OBLAST	NACE	Paragraf Rozpočtové skladby
Kulturní dědictví	91.01, 02, 03, 47.78, 79	3314-Činnosti knihovnické 3315-Činnosti muzeí a galerií 3322-Zachování a obnova kulturních památek 3326-Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí 3329-Ostatní záležitosti ochrany památek a péče o kulturní dědictví
Scénická umění	90.01,02,04	3311-Divadelní činnost 3312-Hudební činnost
Výtvarná umění	74.20,90.03	3317-Výstavní činnosti v kultuře
Kulturní a umělecké vzdělávání	85.52	3126-Konzervatoře 3231-Základní umělecké školy
Umělecká řemesla	odd.14,15,16, 23,25,31,32,4 3 (část)	
Nerozlišeno		3392-Zájmová činnost v kultuře 3319-Ostatní záležitosti kultury 3399-Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků
Správa a podpora kulturní činnosti	84.11,12 (část), 94.99.2	3369-Ostatní správa v oblasti kultury, církví a sdělovacích prostředků 3391-Mezinárodní spolupráce v kultuře, církvích a sdělovacích prostředcích

Zdroj: NIPOS (2017) Systém účtů kultury, <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf> a Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, vlastní zpracování

Rozpočtová skladba bohužel neumožňuje samostatně sledovat výdaje na další typy uměleckého vzdělávání než konzervatoře a základních umělecké školy. Výdaje na umělecky zaměřené střední nebo vysoké školy jsou vykazovány společně s výdaji na tyto typy škol, bez ohledu na obor a nejsou tak předmětem provedené analýzy.

Obr. 6 ilustruje toky veřejných finančních prostředků v kulturním sektoru. V kulturním sektoru hrají klíčovou roli obce (15 mld. Kč). Role krajů a státního rozpočtu je podobná (7 mld. Kč kraje a 8 mld. Kč státní rozpočet). Transfery mezi jednotlivými subjekty jsou poměrně omezené s výjimkou investičních dotací obcím a krajům z regionálních rad resp. z regionálních operačních programů (1 mld. Kč). Státní zemědělský intervenční fond vynakládá téměř 200 mil. Kč na kulturní dědictví, role Státního fondu kultury je minimální (34 mil. Kč).

Obr. 6 Toky veřejných finančních prostředků v kulturním sektoru (2015, mil. Kč)

Poznámka: DSO = dobrovolný svazek obcí, *nezahrnuje prostředky na umělecké vzdělávání, které jsou součástí normativního financování regionálního školství

Zdroj: Monitor, <http://monitor.statnipokladna.cz/2017/>, vlastní zpracování

Výdaje hlavního města Prahy v oblasti kultury jsou uvedeny v Tab. 2 a to jak v absolutní výši, tak jako podíl na celkových výdajích na daný účel z rozpočtů všech obcí a krajů. Hlavní město Praha vykonává souběžně funkce obce i kraje a proto není možné porovnat její výdaje např. s krajskými městy. Nevíme totiž, kolik prostředků z krajského rozpočtu plyne na kulturu v konkrétním krajském městě.

V Tab. 2 je dále uveden podíl MČ na těchto výdajích. Výdaje na kulturu jsou často vykazovány souhrnně jako ostatní kultura, tedy bez členění podle jednotlivých odvětví kultury. Toto pak bohužel vede k některým extrémním hodnotám v Tab. 2: např. vlastní hlavní město Praha vydalo v roce 2015 na výtvarné umění 162 mil. Kč²², ve výkazech pro plnění rozpočtu Fin 2-12 jsou však tyto výdaje vykázány na paragrafu 3319-Ostatní záležitosti kultury a nikoliv 3317-Výstavní činnosti v kultuře. Podobné nepřesnosti lze bohužel předpokládat u většiny obcí. Toto však nijak neomezuje vypovídací schopnost výdajů na kulturní sektor celkem.

²² Magistrát hlavního města Prahy (2016) Výroční zpráva 2015, http://kultura.praha.eu/public/a6/71/8d/2262227_693098_VZ2015.pdf

Tab. 2 Výdaje obcí, krajů, hlavního města Prahy a jeho městských částí na kulturní sektor (2015, mil. Kč)

	Běžné výdaje				Kapitálové výdaje			
	Výdaje obcí a krajů	Výdaje HMP	Podíl HMP na výdajích obcí a krajů	Podíl MČ na výdajích HMP	Výdaje obcí a krajů	Výdaje HMP	Podíl HMP na výdajích obcí a krajů	Podíl MČ na výdajích HMP
Kulturní a uměl. vzdělávání	4 728	742	16%	0%	146	9	7%	4%
Kulturní dědictví	5 677	518	9%	7%	1 880	86	5%	22%
Ostatní kultura	4 714	638	14%	32%	1 458	9	1%	90%
Scénická umění	3 010	487	16%	2%	389	79	20%	0%
Správa	13	0	0%	100%	0	-		
Výtvarná umění	36	3	7%	100%	1	-		
Kulturní sektor - celkem	18 178	2 388	13%	11%	3 873	183	5%	15%
Výdaje na kulturní sektor na 1 obyvatele (Kč)	1 728	1 884			372	145		

Zdroj: Monitor, <http://monitor.statnipokladna.cz/2017/>, vlastní zpracování

Výdaje obcí a krajů na kulturní sektor činí 22 mil. Kč. Hlavní město Praha se na nich podílí cca 12% (2,5 mld. Kč), což zhruba odpovídá podílu obyvatel. Podíl běžných výdajů činil 13% a kapitálových 5%. Běžné výdaje na obyvatele činily v Praze 1 884 Kč, tj. 109% celostátního průměru, kapitálové výdaje činily 145 Kč na obyvatele, což znamená 39% celostátního průměru. Praha vydává nadprůměrně na kulturní a umělecké vzdělávání, scénická umění a ostatní kulturu a podprůměrně na kulturní dědictví. Rovněž, s výjimkou scénických umění, podprůměrně investuje a to i přes nízkou míru investic obcí a krajů do kultury obecně.

6. Kdo poskytuje kulturní služby v ČR a v Praze?

Členění podle poskytovatelů kulturních služeb a statků přidává do výdajů na kulturu další důležitý rozměr²³. Poskytovatelem se rozumí vlastníci nebo nájemci příslušných zařízení a budov nebo zprostředkovatelé kulturních činností. Pro potřeby sestavení Satelitního účtu kultury je definováno 13 typů poskytovatelů (první sloupec Tab. 3). Registr kulturních subjektů (dále jen Registr), který vede NIPOS, obsahuje právnické osoby, organizační složky státu nebo fyzické osoby, které působí v oblasti kultury. V Tab. 3 je uveden počet subjektů uvedených v Registru. Geografické členění subjektů vychází z údajů NIPOS a je dáno sídlem daného subjektu a nikoliv místem jeho činnosti. Uspokojivé řešení této skutečnosti by bylo klíčovou podmínkou v případě snahy sestavit regionální satelitní účet kultury.

Tab. 3 uvádí počet poskytovatelů v jednotlivých kategoriích a jejich podíl v Praze. Ten se v jednotlivých kategoriích výrazně liší: mezi 1% u knihoven a 49 % u divadel.

²³ NIPOS (2017) Systém účtů kultury, <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf>

Tab. 3 Typy poskytovatelů kulturních služeb a počet kulturních subjektů v ČR a Praze 2017

Typ poskytovatel	Část Registru	Praha		mimo Prahu	Celkem
P.1 Nemovitá kulturní památka	památkový objekt	18	6%	286	304
P.2 Muzeum a galerie	muzeum	36	7%	450	486
P.3 Výstavní sál	výstavní síň	107	35%	197	304
P.4 Knihovna	knihovna	42	1%	5438	5480
P.5 Archív					
P.6 Divadlo	divadlo	122	49%	127	249
P.7 Koncertní sál					
P.8 Nakladatelství/vydavatelství					
P.9 Výrobci a distributoři audiovizuálních děl					
P.10 Rádio (rozhlas)					
P.11 Televize					
P.12 Kino					
P.13 Ostatní poskytovatelé					
	festival	154	29%	385	539
	hudební tělesa	49	22%	171	220
	kulturní dům	16	3%	522	538
Celkem		544	7%	7576	8120

Zdroj: NIPOS (2017) Systém účtů kultury, <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf> a NIPOS (2017) Registr kulturních subjektů, <http://www.nipos-mk.cz/?cat=99>, vlastní zpracování

Klíčovým zdrojem dat pro sestavení satelitního účtu kultury jsou statistická zjišťování přímo u jednotlivých kulturních institucí. Ta provádí NIPOS pod označením KULT, popř. KULT-MK. Dále jsou využívána data zjišťovaná ČSÚ v rámci tzv. podnikové statistiky, zjišťování NI 1-01 o neziskových institucích, výběrového šetření pracovních sil a statistiky práce a mezd²⁴. Většina dat tak přímo souvisí s konkrétními poskytovateli kultury. Zatímco velké organizace, především příspěvkové organizace, jsou poměrně stabilní, malé, především neziskové organizace jsou velmi dynamické a v případě analýzy menšího území mohou být změny v krátkém čase poměrně výrazné (viz Příloha 3). Toto samozřejmě komplikuje zařazení těchto subjektů do statistických šetření.

Hlavní město Praha poskytlo v oblasti kultury v roce 2016 granty celkem 432 organizacím²⁵, v Registru kulturních subjektů vedeném NIPOS jich z nich je uvedeno jen 119, tj. 27%. Bez ohledu na potenciální nepřesnost provedené analýzy²⁶ je zřejmé, že hlavní město Praha poskytuje kulturní granty celé řadě organizací, jejichž činnost není v jiných kulturních statistikách podchycena. Toto je jedním z důvodů pro doporučení pro vlastní sběr dat o kultuře v Praze, které je uvedeno v části 9.

²⁴ ČSÚ (2015) Satelitní účet kultury, <https://www.czso.cz/documents/10180/20555651/331813u.pdf/7289e1f8-6deb-4f17-882d-f10c432408d6?version=1.0>

²⁵ Grantový portál města Prahy, <http://granty.praha.eu/GrantyPortalRS/Explorer/default.aspx>

²⁶ Analýza byla provedena propojením IČ. V případě jakékoliv chyby v IČ buď v Registru kulturních subjektů nebo v seznamu podpořených žadatelů se subjekty spojit nepodařilo. Současně u některých typů subjektů nejsou v Registru kulturních subjektů uvedena IČ.

7. Kolik na kulturu vydávají domácnosti v ČR a v Praze?

Významným zdrojem financování kultury jsou výdaje domácností. Informace o soukromých výdajích na zboží a služby související s kulturou poskytují důležité informace o účasti a přístupu ke kultuře²⁷. Jejich výši lze odhadnout na základě statistik rodinných účtů a je součástí satelitního účtu kultury.

Eurostat pro analýzu soukromých výdajů na kulturu využil údaje z Household Budget Survey (HBS) pro rok 2010. Výdaje na zboží a služby související s kulturou byly definovány podle Klasifikace individuální spotřeby COICOP²⁸, což umožnilo odhadnout podíl spotřeby na kulturu na celkové spotřebě domácností (Tab. 4). Výdaje domácnosti na kulturní zboží a služby činily v ČR 4,7%. Výdaje na kulturní služby v absolutním vyjádření po přepočtu na Kč (viz poznámka pod tabulkou) činily 1 533 Kč na domácnost a rok, tj. při průměrném počtu členů domácnosti 2,2²⁹ činí výdaje na osobu 697 Kč.

Český statistický úřad sleduje informace o přímých výdajích domácností pomocí Statistiky rodinných účtů (SRÚ), která eviduje hospodaření soukromých domácností a poskytuje informace o výši jejich výdajů a struktuře spotřeby³⁰. Jednotkou zjišťování je domácnost, tj. všichni její členové ve sledovaném období.

Metodika využitá Eurostatem pro odhad podílu soukromých výdajů na kulturu na celkových výdajích a struktury těchto výdajů byla aplikována na údaje o výdajích domácností ze Statistiky rodinných účtů za rok 2016 (Tab. 4). Mezi údaji ze šetření Eurostat a výsledky vlastní analýzy jsou určité rozdíly, které mohou být způsobeny tím, že údaje z Household Budget Survey využívaly pětimístné členění COICOP, zatímco Statistika rodinných účtů je publikována v pouze čtyřmístném členění.

Podíl výdajů na kulturní zboží a služby činil v ČR 3,4% výdajů domácností. Výdaje na kulturní služby, tj. vstupné do kina, divadla, na koncerty, do muzeí, zoologických zahrad apod. tvořily pětinu těchto výdajů. V absolutní hodnotě pro rok 2016 to znamená v ČR 876 Kč na osobu a rok.

²⁷ Eurostat (2016) Culture statistics 2016 edition, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7551543/KS-04-15-737-EN-N.pdf/648072f3-63c4-47d8-905a-6fdc742b8605>, str. 156

²⁸ Classification of individual consumption by purpose

²⁹ ČSÚ, Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů - 2016, <https://www.czso.cz/csu/czso/vydani-a-spotreba-domacnosti-statistiky-rodinnych-uctu-2016>

³⁰ ČSÚ, Statistika rodinných účtů, https://www.czso.cz/csu/vykazy/statistika_rodinnych_uctu

Tab. 4 Průměrné výdaje domácností na kulturní zboží a služby v ČR (2010 a 2016)

COICOP	HBS 2010 – výdaje průměrné domácnosti			Statistika rodinných účtů (2016) – průměrné výdaje člena domácnosti	
	PPS*	Kč*		Kč	
Kulturní zboží a služby	614,9	11 357,2		4 313	
Podíl na celkové spotřebě	4,70%			3,4%	
09.1.1 Zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku	95,3	1 760,2	15%	452	10%
09.1.2 Fotografická a kinematografická zařízení a optické přístroje	15,8	291,8	3%	85	2%
09.1.3 Zařízení pro zpracování dat	74,7	1 379,7	12%	465	11%
09.1.4 Nosná média pro záznam obrazu a zvuku	23,5	434,0	4%	66	2%
09.1.5 Opravy zařízení a vybavení audiovizuálního, fotografického a pro zpracování dat	8,3	153,3	1%	49	1%
09.2.2.1 Hudební nástroje	4,1	75,7	1%	50	1%
09.4.2.1 a 2 Kulturní služby	83,0	1 533,0	13%	876	20%
09.4.2.3 Rozhlas a televize	157,6	2 910,9	26%	1 301	30%
09.5.1 Knihy	55,4	1 023,2	9%	438	10%
09.5.2 Noviny a periodické časopisy	79,9	1 475,8	13%	531	12%
09.5.4 Papírenské zboží, potřeby k psaní a kreslení	17,3	319,5	3%	216	5%

Poznámka: * PPS standard kupní síly (Purchasing Power Standard) je uměle vytvořená měnová jednotka používaná při mezinárodních srovnáních. Kupní síla 1 PPS odpovídá průměrné kupní síle jednoho Eura v Evropské unii. V roce 2016 činila hodnota PPS 18,47 Kč, což znamená, že v průměru si kupující v České republice koupil za 18,47 Kč stejné množství zboží a služeb jako za 1 Euro v Evropské unii. Přepočet na Kč je součinem hodnoty v PPS a 18,47.

Zdroj: Eurostat (2017) Private expenditure on culture, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Private_expenditure_on_culture_2015.xlsx, <http://ec.europa.eu/eurostat/web/household-budget-surveys/database> a ČSÚ (2017) Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů - 2016, <https://www.czso.cz/csu/czso/vydani-a-spotreba-domacnosti-statistiky-rodinnych-uctu-2016>

Souhrnné statistiky rodinných účtů bohužel opět neposkytují regionální pohled. Určitou představu o regionálních rozdílech lze získat analýzou mikrodat³¹, tj. detailních dat o spotřebě konkrétních šetřených domácností.

Tab. 5 uvádí průměrné výdaje na osobu v hodnocených domácnostech na tři vybrané položky v členění podle bydliště respondenta. Přes omezení dané poměrně malým vzorkem (394 domácností v Praze a 2535 domácností mimo Prahu) je zřejmé, že výdaje domácností na kulturní zboží a služby v Praze jsou o polovinu vyšší než ve zbytku ČR. Tyto výdaje jsou však navázány na místo bydliště a nikoliv na místo spotřeby kulturního zboží a služeb, což bohužel dále omezuje vypovídací schopnost těchto údajů.

Tab. 5 Výdaje na kulturní zboží a služby (Kč na obyvatele, 2015)

	ČR	Praha	ČR bez Prahy	Praha/ČR
Kina, divadla, koncerty a podobná vystoupení	558	906	504	162%
Muzea, zoo a podobná zařízení	208	299	194	143%
Kulturní a zábavní služby jinde neuvedené	6	4	7	58%
Celkem	772	1 182	705	153%
Počet domácností	2929	394	2 535	

Zdroj: Mikrodata statistiky rodinných účtů pro rok 2015, vlastní zpracování

³¹ Analýza mikrodat byla provedena ve spolupráci s Katedrou veřejných financí, VŠE v Praze.

8. Kde je v Praze kultura a kdo ji platí?

Na tuto otázku lze odpovědět jen pečlivým mapováním kulturních aktivit resp. jejich poskytovatelů na území hlavního města Prahy. Každá kulturní aktivita je charakterizována poskytovatelem a lokalitou. Lokalita je vnímána velice široce jako libovolné zařízení nebo prostor včetně veřejného, kde lze poskytovat libovolnou formu kultury.

Sledovat poskytovatele a lokality samostatně je naprosto klíčové, protože jejich směřování nebo zaměňování zkreslí shromážděné informace. Skutečnost, kdy poskytovatel má sídlo v konkrétním zařízení, působí pouze zde a ve stejném zařízení nepůsobí žádný jiný poskytovatel je jen jednou z mnoha možných variant současné praxe (Tab. 6, pole A a B)

Tab. 6 Provozovatel versus lokalita

	Lokalita		
	Sídlo	Působí jen zde	Působí i jinde
První poskytovatel	A	B	C
Další poskytovatelé	D	E	F

Zdroj: vlastní zpracování

Příklad Vršovického divadla Mana (viz Příloha 3) ukázal, že v jedné lokalitě (zařízení) působí minimálně pět organizací, z nichž jen dvě mají sídlo na stejné adrese, tj. jsou využita všechna pole v Tab. 6. Tuto pestrost je třeba při sběru informací podchytit.

Poskytovatele kulturních služeb lze dále klasifikovat z hlediska zdrojů financování a rozsahu jejich činnosti. Organizace buď kombinuje veřejné a soukromé zdroje (žádná kulturní organizace není 100% financována z veřejných zdrojů) nebo je financována pouze ze soukromých zdrojů. Z hlediska činnosti se jedná o organizace, jejichž hlavní (veškerou) činností je poskytování kulturních služeb nebo organizace, které poskytují kulturu jen doplňkově (např. základní školy, které pořádají sousedské kulturní akce). Tab. 7 ukazuje zdroje informací o finančních zdrojích v závislosti na typu poskytovatele.

Tab. 7 Zdroje informací o jednotlivých typech poskytovatelů kultury

Typ poskytovatel	Typy zdrojů	
	Veřejné i soukromé zdroje	Soukromé zdroje
Příspěvková organizace	Monitor	Monitor
Kulturní organizace	Poskytovatel	Obchodní rejstřík
Organizace s jinou hlavní činností	prostřednictvím žádosti o veřejnou podporu	x

Zdroj: Vlastní zpracování

Databáze Monitor³² obsahuje kompletní účetní závěrky všech příspěvkových organizací. Z nich je možné zjistit, jaký podíl na výnosech organizace měly dotace a transfery a jaký výnosy z vlastní činnosti.

Vzhledem k vícezdrojovému financování většiny kulturních organizací není dnes možné získat z jednoho informačního zdroje kompletní informace o dotacích a grantech z veřejných rozpočtů. Tyto informace je možné získat pouze přímo od žadatelů o veřejnou podporu a to nejlépe jako

³² Monitor, <http://monitor.statnipokladna.cz/2017/>

součástí vyúčtování poskytnuté podpory. Dobře strukturovaný formulář závěrečné zprávy umožní získat velmi detailní informace o veřejných ale i soukromých zdrojích podpořených projektů nebo i celých organizací.

Zákon o účetnictví vyžaduje, aby prakticky veškeré organizace ukládaly své účetní závěrky v Obchodním rejstříku. U organizací, které se věnují pouze kultuře, tak účetní závěrky poskytují přesné informace o jejich obratu a tedy i o soukromých zdrojích v kultuře. U organizací působících ve více oblastech bohužel není z těchto souhrnných výkazů možné získat informace týkající se pouze kulturních aktivit.

Případová studie MČ Praha 10, ukázala, že dalším důležitým zdrojem informací jsou jednotlivé městské části, protože mají informace o kulturních aktivitách, které přímo nakupují od soukromých firem. Městské části nakoupily v roce 2015 ostatní služby v oblasti kultury za 116 mil. Kč, nejedná se tedy o zanedbatelnou oblast.

9. Jak získat potřebná data?

Je potřeba vytvořit informační systém, který dává přehled o tom, **kde** je na území města **jaká** kultura a **kdo** ji financuje (viz Tab. 7). To vyžaduje evidovat veškeré kulturní aktivity spolu s informací o jejich lokalitě, zdrojích financování a především jejich klasifikaci. Klasifikace kulturních aktivit je naprosto klíčová pro další využití shromážděných informací (pokud je např. cílem podpořit rozjezd nových aktivit, pak je třeba klasifikovat projekty na nové a pokračující nebo opakující se apod.). Při vytváření klasifikací je třeba vzít v úvahu především cíle uvedené v Konceptci a ve Strategickém plánu ev. jejich následnou operacionalizaci a náročnost sběru a následného zpracování dat. Příliš podrobná klasifikace povede k nejasnostem při zatřídění kulturní aktivity, k nepřesnostem způsobeným malým počtem pozorování a obtížnější analýze a hodnocení.

Tabulka 7: Návrh struktury informací o jednotlivých kulturních akcích

Ukazatel	Klasifikace/číselník	Příklad klasifikace
Název kulturní akce		
Organizátor - název		
Organizátor - IČO		
Právní forma organizátora	existuje	
Lokalita (adresa)		
Typ lokality (zařízení)*	existuje, možná aktualizace	divadlo, kino, kulturní dům, výstavní síň, kavárna, náměstí, park
Poloha lokality*	třeba vytvořit	centrum x periferie, obvyklá x nová
Odvětví kulturní akce	existuje, možná aktualizace	
Typ akce*	třeba vytvořit	např. pokračující x nová, jednorázová x celoroční činnost
Celkové náklady akce	Kč	
Podpora ze státního rozpočtu nebo státního fondu	% celkových nákladů	
Podpora z rozpočtu HMP	% celkových nákladů	
Podpora z rozpočtu MČ	% celkových nákladů	
Podpora z fondů EU	% celkových nákladů	

Pozn: * klasifikací může být několik

Zdroj: Vlastní zpracování

Zdrojem těchto informací jsou vždy poskytovatelé kulturních aktivit a informace je možné shromažďovat v rámci vyúčtování grantu nebo dotace z rozpočtů hlavního města Prahy a usilovat o to, aby se do systému zapojily i další subjekty, které poskytují dotace a granty, tj. Ministerstvo kultury, Státní fond kultury a především jednotlivé městské části. V případě akcí přímo nakoupených městskými částmi, by pak tyto informace poskytovaly přímo městské části.

Data je třeba sbírat tak, aby je šlo dále využít, tj. elektronicky, v jednoduché a funkční struktuře. Jako velmi žádoucí se jeví spolupracovat při sběru dat s dalšími orgány veřejné správy a samosprávy. Tyto informace lze pak doplnit informacemi z dalších veřejných zdrojů jakými je Monitor nebo Obchodní rejstřík³³ a formou tzv. co-production, kdy se na sběru dat podílí sami jejich uživatelé³⁴

³³ Údaje o firmách a jejich hospodaření nabízí řada firem a to ve formátu, který umožňuje snadné zpracování.

³⁴ Linders, D. (2012). From e-government to we-government: Defining a typology for citizen coproduction in the age of social media. *Government Information Quarterly*, 29(4), 446-454., https://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/47673786/From_e-government_to_we-government_Defin20160731-17689-8mbksp.pdf?AWSAccessKeyId=AKIAIWOWYYGZ2Y53UL3A&Expires=1514394408&Signature=WL6c7tA9YV6VxkiLsFiiX8qu0kM%3D&response-content-disposition=inline%3B%20filename%3DFrom_e-government_to_we-government_Defin.pdf

Závěry

V ČR jsou k dispozici velmi kvalitní statistiky kultury, které respektují doporučení mezinárodních organizací a umožňují mezinárodní srovnání. Kultura se na HDP podílí asi 1,4 %. Kulturní sektor tvoří 27 %, kulturní průmysly 34 % a kreativní průmysly 39 %. Veřejné zdroje hrají významnou roli (55 %) pouze v kulturním sektoru. V kulturních průmyslech je to jen 4 % a v kreativních průmyslech 0 %.

Za předpokladu, že je podíl kultury na HDP v Praze stejný jako v celé ČR, odhadujeme výši HDP v oblasti kultury v Praze v roce 2015 na 16 mld. Kč. Státní rozpočet a státní fondy se na veřejných financích kulturního sektoru (bez uměleckého vzdělávání) podílí 66%, hlavní město Praha 29% a městské části 5%. Praha se na celkových veřejných výdajích do kulturního sektoru v ČR podílí 39%. Výdaje domácností na kulturní služby jsou v Praze o polovinu vyšší než ve zbytku ČR.

K dispozici jsou údaje o veškerých veřejných výdajích v oblasti kultury. Určitým problémem je jejich podrobné zařazení do konkrétního odvětví kultury. S výjimkou dotací územně samosprávným celkům a příspěvkovým organizacím je velmi obtížné až nemožné identifikovat území, kam dotace ze státního rozpočtu nebo státních fondů plynou. U příjemců dotací je známo jejich sídlo, nikoliv však místo realizace jejich kulturních aktivit. Shromáždění všech dat a jejich analýzu velmi komplikuje neexistence jednotného registru dotací, různé formáty a podrobnost zveřejněných informací a vykazování poskytnutých dotací bez IČ příjemce.

Hlavní město Praha má dobrý přehled o organizacích, kterým poskytlo kulturní granty, a to včetně lokality. Tyto údaje v tuto chvíli nejsou veřejně k dispozici pro další využití. Městské části hlavního města Prahy poskytují řadu dotací na kulturní aktivity, avšak ne vždy je jako takové sledují. U řady sousedských aktivit je jednoznačné zařazení samozřejmě komplikované. Největším problémem však je absence jednotné databáze poskytnutých grantů.

Při tvorbě informačního systému pro mapování kultury a zdrojů jejího financování v Praze je třeba odděleně sledovat poskytovatele kulturních aktivit (identifikovaného IČ) a lokalitu kulturní aktivity (adresa). Jedině tak lze získat přehled o rozmístění kulturních aktivit na území města. Je třeba vytvořit systém klasifikace kulturních aktivit, který bude navázán na cíle a indikátory stanovené v platných strategických dokumentech. Výsledná databáze pak poskytne data relevantní pro jejich realizaci a vyhodnocení. Sběr většiny dat může probíhat prostřednictvím žádosti o grant nebo dotaci popř. jejich vyúčtováním. Tyto údaje lze doplnit daty z veřejně dostupných zdrojů a potenciálně i využitím co-production.

Zdroje

ČSÚ (2015) Satelitní účet kultury,

<https://www.czso.cz/documents/10180/20555651/331813u.pdf/7289e1f8-6deb-4f17-882d-f10c432408d6?version=1.0>

ČSÚ (2017) Databáze regionálních účtů, <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.presmsocas>

ČSÚ (2017) Ekonomika v kultuře, https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomika_v_kulture20110601

ČSÚ (2017) Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor – 2016,

<https://www.czso.cz/csu/czso/kulturni-prumysly-v-cr-audiovizualni-a-medialni-sektor>

ČSÚ a NIPOS (2013) Výsledky účtu kultury ČR za rok 2011, http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2010/01/Vysledky_uctu_kultury_CR_za_rok%202011.pdf

ČSÚ, Statistika rodinných účtů, https://www.czso.cz/csu/vykazy/statistika_rodinnych_uctu

ČSÚ, Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů - 2016,

<https://www.czso.cz/csu/czso/vydani-a-spotreba-domacnosti-statistiky-rodinnych-uctu-2016>

ESSnet-CULTURE (2012) European Statistical System Network on Culture - Final report,

http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf

Eurostat (2016) Culture statistics 2016 edition,

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7551543/KS-04-15-737-EN-N.pdf/648072f3-63c4-47d8-905a-6fdc742b8605>, str. 156

Gordon, J. C., Beilby-Orrin, H. (2007) International measurement of the economic and social importance of culture, <https://www.oecd.org/std/na/37257281.pdf>

Grantový portál města Prahy, <http://granty.praha.eu/GrantyPortalRS/Explorer/default.aspx>

KEA (2006) Ekonomika kultury v Evropě, <http://www.mkcr.cz/assets/profesionalni-umeni/Ekonomika-kultury-v-Evrope.doc>

Koncepce kulturní politiky hl. m. Prahy 2017 – 2021,

http://kultura.praha.eu/public/6e/a7/f1/2485343_790106_Koncepce_kulturni_politiky_HMP_2017_2021.pdf

Linders, D. (2012). From e-government to we-government: Defining a typology for citizen coproduction in the age of social media. *Government Information Quarterly*, 29(4), 446-454

Monitor (2017). <http://monitor.statnipokladna.cz/2017/>

NIPOS (2017) Centrum informací a statistik kultury, <http://www.nipos-mk.cz/?cat=54>

NIPOS (2017) Systém účtů kultury, <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf>

OECD (2006) Project on the International Measurement of Culture,

<http://www.oecd.org/std/na/projectontheinternationalmeasurementofculture.htm>

Sedmíhradská, L. (2016) Financování kultury z veřejných rozpočtů v hlavním městě Praze

Statistics Canada (2017) Provincial and Territorial Culture Satellite Account,
<http://www.statcan.gc.ca/pub/13-604-m/13-604-m2015079-eng.htm>

Strategický plán hlavního města Prahy, aktualizace 2016,
http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/SP/STRATEGICKY_PLAN_HLAVNIHO_MESTA_PRAHY_AKTUALIZACE_2016.pdf

Strategický plán hlavního města Prahy, Realizační program 2018,
http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/realizacni_program/sp_r1_digital.pdf

UNESCO (2012) Culture Satellite Account: An Examination of Current Methodologies and Country Experiences, <https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/workshops/2015/Montreal/Montreal-BK2.PDF>

Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Worlds Cities Cultural Forum (2017) World Cities Culture Finance Report,
http://www.worldcitiescultureforum.com/assets/others/170516_WCCF_FullReport.pdf

Financování kultury a Praha (díl 4): Analýza zdrojů financování kultury v Praze a srovnání se zahraničními přístupy

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Vyšehradská 57, 128 00 Praha 2

AUTOR

doc. Ing. Lucie Sedmihradská, Ph. D.

SAZBA Mgr. Linda Krajčovič

první vydání / 22 stran

© IPR Praha, Praha, 2017

Financování kultury a Praha (díl 4): Analýza zdrojů financování kultury v Praze a srovnání se zahraničními přístupy

vydal v roce 2017 v Praze

Institut plánování a rozvoje

hlavního města Prahy

Příloha 1: Použitá data a metody

Přehled literatury

Byla provedena obsahová analýza literatury zaměřená na kvantifikaci ekonomického významu kultury v zahraničí. Podrobně byla prostudována metodika sestavování satelitního účtu kultury v ČR³⁵ a mezinárodní iniciativy (OECD, EU a UNESCO)³⁶ v této oblasti. Dále byly prostudovány statistiky rodinných účtů v ČR³⁷ a Household Budget Survey v EU³⁸, studie World Cities Culture Finance Report³⁹ a koncepční dokumenty hlavního města Prahy v oblasti kultury, tj. Koncepce kulturní politiky na období 2017-2021 a relevantní části Strategického plánu hl. m. Prahy vč. Realizačního programu 2018⁴⁰.

Satelitní účet kultury

Byla provedena analýza dat dostupných v Satelitním účtu kultury za roky 2010-2015 a připraveny grafy, které zobrazují jevy klíčové pro splnění cíle této studie. Pro potřeby odhadu velikosti kulturního sektoru v Praze byly dále využity údaje o regionální struktuře HDP.

Monitor

V analytické části aplikace Monitor⁴¹ byly získány údaje o výdajích v oblasti kultury (Oddíl 33 rozpočtové skladby v členění podle jednotlivých paragrafů) a to ze všech typů veřejných rozpočtů (státní rozpočet, státní fondy, obce, kraje, dobrovolné svazky obcí a regionální rady). Díky využití druhového členění těchto výdajů bylo možné zmapovat a vizualizovat finanční toky mezi jednotlivými veřejnými rozpočty.

³⁵ ČSÚ (2017) Ekonomika v kultuře, https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomika_v_kultuře20110601 a NIPOS (2017) Systém účtů kultury, <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2016/05/SYST%C3%89M-%C3%9A%C4%8CTU-KULTURY-metodika-2017-2.pdf>

³⁶ OECD (2006) Project on the International Measurement of Culture, <http://www.oecd.org/std/na/projectontheinternationalmeasurementofculture.htm>, ESSnet-CULTURE (2012) European Statistical System Network on Culture - Final report, http://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf a UNESCO (2012) Culture Satellite Account: An Examination of Current Methodologies and Country Experiences, <https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/workshops/2015/Montreal/Montreal-BK2.PDF>

³⁷ ČSÚ, Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů - 2016, <https://www.czso.cz/csu/czso/vydani-a-spotreba-domacnosti-statistiky-rodinnych-uctu-2016> a ČSÚ, Statistika rodinných účtů, https://www.czso.cz/csu/vykazy/statistika_rodinnych_uctu

³⁸ Eurostat (2017) Culture statistics - private expenditure on culture, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_private_expenditure_on_culture

³⁹ World Cities Cultural Forum (2017) World Cities Culture Finance Report, http://www.worldcitiescultureforum.com/assets/others/170516_WCCF_FullReport.pdf

⁴⁰ Koncepce kulturní politiky hl. m. Prahy 2017 – 2021, http://kultura.praha.eu/public/6e/a7/f1/2485343_790106_Koncepce_kulturni_politiky_HMP_2017___2021.pdf, Strategický plán hlavního města Prahy, aktualizace 2016, http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/SP/STRATEGICKY_PLAN_HLAVNIHO_MESTA_PRAHY_AKTUALIZACE_2016.pdf a Strategický plán hlavního města Prahy, Realizační program 2018, http://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/ssp/realizacni_program/sp_r1_digital.pdf

⁴¹ Monitor, <http://monitor.statnipokladna.cz/2017/>

Údaje z Monitoru poskytly doplňující informace k údajům v Satelitním účtu kultury o veřejných zdrojích. To umožnilo kvantifikovat veřejné zdroje na území hlavního města Prahy a porovnat Prahu s městy zařazenými do studie World Cities Culture Finance Report (Obr. 1).

Household budget survey a Statistika rodinných účtů

EU využívá Household Budget Survey⁴² ke kvantifikaci soukromých výdajů na kulturu. Poslední dostupné údaje se však týkají roku 2010 a proto byla stejná metodika aplikována na data ze Statistiky rodinných účtů za rok 2016. To umožnilo kvantifikovat výši výdajů na kulturu a jejich podíl na spotřebních výdajích domácností.

Dále byla provedena analýza mikrodat, resp. údajů o jednotlivých domácnostech zapojených do šetření výdajů domácností, která umožnila porovnat výdaje v Praze a ve zbytku ČR.

Přehled dotací poskytnutých Ministerstvem kultury a hlavním městem Prahou

Informace o dotacích poskytnutých Ministerstvem kultury (MK) byly získány na základě žádosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Poskytnuté informace bohužel neobsahovaly IČ podpořených subjektů. Na rozdíl od informací volně dostupných na webových stránkách Ministerstva kultury však obsahovaly kraj, kde podpořené subjekty sídlí.

Informace o dotacích poskytnutých hlavním městem Prahou (HMP) byly získány na Grantovém portálu města Prahy. Tyto informace obsahovaly jak IČ, tak očekávané náklady projektu.

Byl proveden pokus obě databáze propojit, to se však ukázalo jako prakticky neproveditelné, protože toto propojení bylo možné udělat jen ručně, což je při více než 500 podpořených subjektech neobyčejně náročné a hrozí vznik chyb.

Hlavním problémem byla absence IČ v seznamu MK, tento problém je však asi nejsnáze odstranitelný. Druhou komplikací byla realizace několika projektů jedním subjektem a ne zcela identické názvy jednoho projektu, což opět bránilo sjednocení obou seznamů. Posledním, spíše metodologickým problémem, je naložení s víceletými granty.

Případová studie: Kultura v MČ Praha 10 (2016 a 2017)

Cílem této případové studie je identifikovat dostupné zdroje dat nutné k mapování kultury a zdrojů jejího financování a zhodnotit jejich využitelnost pro analýzu celého území hlavního města.

Při zpracování případové studie byly využity údaje z Grantového portálu města Prahy, přehledu poskytnutých dotací MČ Praha 10, seznamu proplacených faktur, pracovní verze Kulturní strategie MČ Praha 10, mapy kulturní infrastruktury poskytnuté IPR a webových stránek MČ a jednotlivých kulturních institucí.

⁴² Eurostat (2017) Culture statistics - private expenditure on culture, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_private_expenditure_on_culture

Případová studie: Vícezdrojové financování spolku Architektura

Cílem této případové studie je identifikovat poskytovatele dotací, grantů příspěvků a darů v letech 2013-2016 a zhodnotit roli dotací z HMP pro činnost této organizace. Dále je hodnocena konzistentnost údajů dostupných ve výročních zprávách organizace a v žádostech o podporu HMP.

Při zpracování případové studie byly využity informace z výročních zpráv spolku a Grantového portálu města Prahy.

Příloha 2: Trojsektorové členění kultury

SEKTOR	OBLAST	NACE ⁴³
TRADIČNÍ ODVĚTVÍ (KULTURNÍ SEKTOR)	Kulturní dědictví	91.01, 02, 03, 47.78, 79
	Scénická umění	90.01,02,04
	Výtvarná umění ⁴⁴	74.20,90.03
	Kulturní a umělecké vzdělávání	85.52
	Umělecká řemesla	Odd. 14,15,16,23,25,31,32,43 (část)
KULTURNÍ PRŮMYSLY (AUDIOVIZUÁLNÍ A MEDIÁLNÍ SEKTOR)	Film a video	59.11, 12, 13, 14, 77.22, 47.63 (část, 50%) ⁴⁵
	Hudba	59.20, 47.63 (část, 50%) ³
	Rozhlas	60.10
	Televize	60.20
	Knihy a tisk	58.11, 13, 14, 63.91, 74.30, 47.61, 62
	Videohry	58.21
KREATIVNÍ PRŮMYSLY (TVŮRČÍ SEKTOR)	Architektura	71.11
	Reklama	73.11
	Design	74.10
Správa a podpora kulturní činnosti		84.11,12 (část), 94.99.2

Zdroj: ČSÚ, Kulturní průmysly v ČR: Audiovizuální a mediální sektor – 2016, <https://www.czso.cz/csu/czso/kulturni-prumysly-v-cr-audiovizualni-a-medialni-sektor>, str. 6

⁴³ Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne – Klasifikace ekonomických aktivit v EU

⁴⁴ bez designu a uměleckých řemesel

⁴⁵ Kategorie CZ-NACE 47.63 zahrnuje maloobchod s audio i video záznamy. Bohužel nelze přesně posoudit, jaká část náleží hudebním a jaká naopak filmovým záznamům. Proto je polovina této kategorie zařazena do oblasti filmu a polovina do oblasti hudby.

Příloha 3: Případová studie: Kultura v MČ Praha 10 (2016 a 2017)

MČ Praha 10 je s téměř 110 tisíci obyvateli druhou největší městskou částí. Z hlediska svého charakteru je nesmírně pestrá: zahrnuje jak městskou blokovou zástavbu charakteristickou pro centrum města, tak rodinné domy, sídliště i novou zástavbu, které se s výjimkou Vršovic prolínají. Na město této velikosti má velmi málo fungující kulturní infrastruktury: KD Barikádníků, Strašnické divadlo a Trmalovu vilu. Dlouhodobě zavřené je Bio Vzlet, KD Eden nebo Čapkova vila. Od června 2017 je uzavřena rovněž Galerie 10. V rozpočtu MČ je na kulturu pro rok 2017 schváleno 27 mil. Kč na běžné výdaje a 19 mil. Kč na investice.

Cílem této případové studie je identifikovat dostupné zdroje dat nutné k mapování kultury a zdrojů jejího financování a zhodnotit jejich využitelnost pro analýzu celého území hlavního města.

Při zpracování případové studie byly využity údaje z Grantového portálu města Prahy, přehledu poskytnutých dotací MČ Praha 10, seznamu proplacených faktur, pracovní verze Kulturní strategie MČ Praha 10, mapy kulturní infrastruktury poskytnuté IPR a webových stránek MČ a jednotlivých kulturních institucí.

Kde je na území MČ kultura?

Obecně existují dva zdroje informací: (1) existující seznam nebo registr kulturních zařízení a (2) seznam příjemců dotací a obchodních partnerů působících v oblasti kultury. Při zpracování této případové studie jsme měli k dispozici Seznam kulturních zařízení zpracovaný IPR v roce 2014, který obsahuje na Praze 10 celkem 18 subjektů (právnických osob se sídlem na Praze 10).

Na základě seznamu projektů podpořených v grantovém programu MČ v oblasti kultury v letech 2016 a 2017 a seznamu proplacených faktur byl vytvořen seznam všech zařízení nebo lokalit, ve kterých se na Praze 10 uskutečnily kulturní akce financované nebo spolufinancované z rozpočtu městské části. Celkem bylo identifikováno 27 lokalit (Tab. 8), byť ve dvou případech se jedná o celé čtvrti, protože bližší lokalizace z dostupných informací nebyla možná. Podstatné je, že pouze 4 zařízení nebo lokality jsou jak v seznamu IPR tak ve vlastním vytvořeném seznamu.

Tab. 8 Kulturní subjekty a lokality v MČ Praha 10

Typ subjektu nebo lokality	Celkem	V databázi IPR (2014)	S finanční účastí MČ Praha 10	Mimo provoz nebo pouze sídlo
co-working centrum	1	1		
divadlo	5	5	2	3
galerie	4	4		2
jiné	5		5	
kavárna	2		2	
knihovna	4	4		
kostel	1		1	
kulturní zařízení multifunkční	6	4	4	2
stadion	1		1	
veřejný prostor	8		8	
základní škola	3		3	
kino	1		1	
Celkový součet	41	18	27	4

Zdroj: IPR, MČ Praha 10, <http://praha10.cz/mestska-cast/finance/dotace>

Důvodů je několik: seznam IPR prakticky nepracuje s veřejným prostorem a obsahuje několik organizací, které sice sídlí na Praze 10, ale v místě svého sídla kulturní činnost nevyvíjí. V neposlední řadě seznam neobyčejně rychle zastarává. Např. v roce 2014 fungovala Galerie 10, která je nyní⁴⁶ zavřená a naopak bylo otevřeno Kino Pilotů. Na druhou stranu však tento seznam obsahuje některá zařízení, která fungují bez veřejné podpory. Přesto samozřejmě existují lokality, kde probíhají kulturní aktivity, které se kombinací uvedených datových zdrojů zachytit nepodařilo (např. Malešický pivovar).

Kompletní a aktuální seznam lokalit, kde probíhají kulturní aktivity v současnosti, neexistuje. Jeho vytvoření a pravidelná aktualizace je však základem jakéhokoliv funkčního informačního systému (viz více v části 9).

Kdo kulturu financuje?

MČ Praha 10 poskytla v letech 2016 a 2017 kulturní granty, které pokryly od 6 do 100% nákladů podpořených projektů. Dále přímo formou objednávek u konkrétních dodavatelů nakoupila další kulturní projekty, kdy hradila 100% nákladů.

Ve vztahu k financování aktivit v konkrétním kulturním zařízení nebo v určité lokalitě je potřeba tyto informace propojit. Příkladem je příspěvková organizace KD Barikádníků. Na aktivity v tomto objektu MČ finančně přispívá třemi způsoby: příspěvek zřizovatele, dotace na projekt a nákup služby (viz Tab. 9). MČ má všechny tyto dílčí informace k dispozici, otázkou však je, zda uvedené výdaje sleduje společně pro dané kulturní zařízení (lokalitu).

⁴⁶ Léto 2017

Tab. 9 KD Barikádníků

rok	Smluvní strana	Kulturní aktivita	Výdaj MČ (Kč)	Typ podpory
2016	B M M Art s.r.o.	Májový bál Prahy 10 včetně techniky, personálu, programového zajištění	145 200	nákup služeb
2016	BMM Art s. r. o.	Koncert pro všechny - P. Janů - dne 3.10.2016	223 850	nákup služeb
2016	Catering Zlatá Praha s.r.o.	II. ROC´K FESTIVAL SENIORS v KD Barikádníků	119 000	dotace
2016	KD Barikádníků, p.o.	Neinvestiční příspěvek	1 950 000	příspěvek
2017	BMM Art s. r. o.	technické zajištění koncertu skupiny Perutě dne 26. 6. 2017	50 820	nákup služeb
2017	Catering Zlatá Praha s.r.o.	III. Senior Roc´k festival	50 000	dotace
2017	Luboš Vilas - AGENTURA LEV	vystoupení hudební skupiny Perutě - Milan Peroutka - dne 26.6.2017	38 720	nákup služeb
2017	KD Barikádníků, p.o.	Neinvestiční příspěvek	2 065 000	příspěvek

Zdroj: MČ Praha 10, <http://praha10.cz/mestska-cast/finance/dotace> a seznam proplacených faktur

Vršovické divadlo MANA poskytuje prostor pro realizaci kulturních projektů řady organizací. Tab. 10 uvádí přehled projektů podpořených MČ Praha 10 v dotačním řízení. Propojení vyžaduje znát a evidovat lokalitu podpořené aktivity. Současně je pravděpodobné, že se v místě odehrává i řada aktivit financovaných čistě ze soukromých zdrojů.

Tab. 10 Vršovické divadlo MANA

Rok	Podpořená organizace	Kulturní aktivita	Dotace (Kč)
2016	Atria	Realizace inscenace pro mládež William Shakespeare "Zkrocení zlé ženy"	29 000
2016	Centrum MANA	Vršovické divadlo MANA - celoroční činnost	119 000
2016	Náboženská obec Církve československé husitské v Praze 10 - Vršovice	Umělecká produkce Husova sboru ve Vršovících	119 000
2016	Orchestr Šarbilach	Šarbilach - Židovská kultura a tradice na Praze 10	25 000
2016	Sbor Křesťanské společenství Praha	Multižánrový festival "Dny dobrých zpráv"	17 000
2017	Centrum MANA	Vršovické divadlo MANA 2017	250 000
2017	Náboženská obec Církve československé husitské v Praze 10 - Vršovice	Kulturní inkubátor Vršovice	160 000
2017	Sbor Křesťanské společenství Praha	Multižánrový festival "Dny dobrých zpráv"	30 000

Zdroj: MČ Praha 10, <http://praha10.cz/mestska-cast/finance/dotace> a seznam proplacených faktur

Strašnické divadlo (Tab. 11) je jediným příkladem kulturní organizace působící na území Prahy 10, kde se podařilo dohledat veřejnou finanční podporu z jiných zdrojů než z rozpočtu MČ Praha 10. Tato zkušenost potvrzuje nemožnost jednoduše získat informace o vícezdrojovém veřejném financování jinak, než přímo od příjemců této podpory (viz též Příloha 4).

Tab. 11 Strašnické divadlo

Finanční zdroj	Rok	Dotace (Kč)	Poznámka
Ministerstvo kultury	2016	1 300 000	
HMP	2016	2 250 000	
MČ Praha 10	2016	119 000	
MČ Praha 10	2016	57 000	Strašilka, dotace jinému subjektu
Ministerstvo kultury	2017	1 300 000	
Ministerstvo kultury	2017	80 000	
HMP	2017	3 700 000	
MČ Praha 10	2017	590 000	
MČ Praha 10	2017	130 000	Strašilka, dotace jinému subjektu

Zdroj: Centrální registr dotací, <http://cedr.mfcr.cz/cedr3internetv419/default.aspx?TryRebuildState=true>, Grantový portál města Prahy, <https://granty.praha.eu/GrantyPortal/default>, MČ Praha 10, <http://praha10.cz/mestska-cast/finance/dotace>

Tab. 11 byla sestavena na základě ručního hledání dotací na IČ spolku Divadlo X10 ve dvou registrech (CEDR a Grantový portál města Prahy) a ve dvou tabulkách zveřejněných MČ Praha 10. Vzhledem k charakteru jednotlivých informačních zdrojů neexistuje jednoduché automatické řešení, jak tyto informace získat a to ani za předpokladu, že známe IČ všech organizací poskytujících kulturní aktivity.

Závěr

MČ Praha 10 kulturu poměrně štědře podporuje a financuje ze svého rozpočtu. Vzhledem k tomu, že má velmi málo fungující kulturní infrastruktury, nefunguje zde jasné propojení mezi organizací, která získává buď dotaci nebo zakázku od MČ a lokalitou dané kulturní aktivity a v jednom zařízení nebo lokalitě působí více subjektů.

Kombinací řady informačních zdrojů – seznamu kulturních zařízení zpracovaných IPR, seznamu příjemců dotací v letech 2016 a 2017 a seznamu proplacených faktur v letech 2016 a 2017 - bylo identifikováno celkem 33 lokalit, kde se tyto kulturní aktivity v posledních dvou letech uskutečnily. Je trochu paradoxní, že samotná městská část má k dispozici kompletní informace o aktivitách, které (spolu) financuje, ale bohužel je nedokáže dále využít a tak připravovaná Koncepce kulturní politiky MČ Praha 10 uvádí jen některá zařízení a lokality uvedené v Tab. 8.

Tato případová studie ukázala, že máme k dispozici řadu informačních zdrojů:

- Různé seznamy kulturních institucí ať již relativně komplexní, jakým je seznam kulturních zařízení zpracovaný IPR, nebo z různých kulturních přehledů nebo adresářů.
- Seznamy příjemců grantů a dotací z jednotlivých veřejných rozpočtů. Nevýhodou je velké množství těchto seznamů, jejich velmi odlišný formát a častá absence IČ, které by umožnilo propojení těchto seznamů.
- Seznamy proplacených faktur, ze kterých lze získat informace o kulturních akcích přímo nakoupených veřejnou správou.

Tyto informační zdroje však nedokážeme jednoduše a bez chyb propojit. Informaci o lokalitě akce máme pouze v případě, že poskytovatel kulturní akce má sídlo v daném zařízení. V ostatních případech je nutné lokalitu zadávat ručně na základě názvu akce nebo jiných zdrojů. Řešení stávající situace je popsáno v části 9.

Příloha 4: Případová studie: Vícezdrojové financování kulturních projektů neziskovou organizací

Předmětem této případové studie je Spolek Architectura, který od roku 2006 Provozuje Galerii Jaroslava Fragnera na Betlémském náměstí 5a a realizuje celou řadu projektů týkajících se osvěty, vzdělávání a výzkumu v oblasti architektury. Spolek aktivně využívá dotační podporu z nejrůznějších veřejných ale i soukromých a zahraničních zdrojů (Tab. 14).

Spolek na svých webových stránkách publikuje velmi informativní výroční zprávy⁴⁷, které byly hlavním zdrojem informací pro tuto případovou studii. Druhým zdrojem byl dotační portál Hlavního města Prahy⁴⁸, kde jsou u jednotlivých podpořených projektů uvedeny i jejich celkové náklady.

Hlavní město Praha dlouhodobě spolu s dalšími veřejnými subjekty podporuje celoroční činnost Galerie Jaroslava Fragnera (Tab. 12) a každoročně přispívá na několik dalších projektů spolku (Tab. 13). Spolek realizuje i další projekty.

Tab. 12: Veřejné zdroje financování celoroční činnosti Galerie Jaroslava Fragnera z (2013-2016, tis. Kč)

rok	2013	2014	2015	2016
Městská část Praha 1	30	40	20	20
HMP	400	600	600	600
MK ČR	600	1090	950	950
NČA	750	650	550	600
Státní fond kultury	165	80	0	110
Náklady projektu	3873	4105	3179	5 688
Podíl grantu MHMP na nákladech				
Soběstačnost*				

Poznámka: * podíl jiných zdrojů než dotací, grantů, příspěvků a darů na nákladech projektu

Zdroj: Výroční zprávy <http://www.gjf.cz/o-galerii/vyrocní-zpravy/> a Grantový portál města Prahy

<https://granty.praha.eu/GrantyPortal/LW/Views/Core/SeznamJS?action=get&idSeznamu=3ecadc47-1c29-479f-a162-e5b2c472eff5>

Žádost o grant HMP obsahuje i informaci o celkových očekávaných nákladech projektu. To umožňuje dopočítat jednak podíl grantu HMP na celkových nákladech projektu a současně soběstačnost projektu, tedy podíl jiných zdrojů než dotací, grantů, příspěvků nebo darů na nákladech projektu. Soběstačnost projektů spolku Architectura podpořených hlavním městem se pohybuje mezi 40 a 63 % (viz Tab. 12 a Tab. 13).

⁴⁷ Výroční zprávy <http://www.gjf.cz/o-galerii/vyrocní-zpravy/>

⁴⁸ Grantový portál města Prahy,

<https://granty.praha.eu/GrantyPortal/LW/Views/Core/SeznamJS?action=get&idSeznamu=3ecadc47-1c29-479f-a162-e5b2c472eff5>

Tab. 13: Projekty spolku Architectura podpořené hlavním městem Praha (2013-2016, tis. Kč)

Projekt	2013	2014	2015	2016	podíl grantu MHMP na nákladech (průměr)	soběstačnost (průměr)
Czech contemporary architecture		50			17%	40%
Galerie Jaroslava Fragnera	400	600	600	600	12%	55%
Landscape festival Praha		150	300		13%	57%
Open Air Arena	250	350	300	160	27%	61%
Pražský funkcionalismus		200	150		28%	57%
Celkový součet	650	1 350	1 350	760		

Zdroj: Výroční zprávy <http://www.gjf.cz/o-galerii/vyrocní-zpravy/> a Grantový portál města Prahy <https://granty.praha.eu/GrantyPortal/LW/Views/Core/SeznamJS?action=get&idSeznamu=3ecadc47-1c29-479f-a162-e5b2c472eff5>

Přehled získaných dotací, grantů, příspěvků a darů a jejich poskytovatelů za poslední čtyři roky uvedený v Tab. 14 na příkladu jediné organizace ukazuje neobyčejně široký okruh poskytovatelů podpory.

Tab. 14: Objem dotací, grantů, příspěvků a darů a jejich poskytovatelé (2013-2016, tis. Kč)

Podporující organizace	2013	2014	2015	2016	Celkem
Evropský sociální fond	7 746	4 737			12 483
MK ČR	700	1 400	1 600	1 350	5 050
MHMP	650	1 350	1 350	760	4 110
MF ČR - EEA Grants			400	2 371	2 771
NČA	750	930	550	600	2 230
MF ČR - Fond partnerství				1 100	1 100
Státní fond kultury	275	255	215	340	1 085
Město Opava				665	665
Visegrad fund	53	220			273
Japan Foundation			200		200
Rakouské kulturní fórum	117	27	54		198
Velvyslanectví USA	59		100		159
M. č. P1	50	40	20	35	145
Victoria & Albert Museum			138		138
Město Kladno			100	30	130
Ministerstvo financí ČR			129		129
Penta	104				104
Město Humpolec		20	60		80
Velvyslanectví Nizozemí		54			54
Český vinařský fond		50			50
Norské velvyslanectví		47			47
Česká centra		29			29
Slovenský institut			5		5
Celkový součet	10 504	9 159	4 921	7 251	31 235

Zdroj: Výroční zprávy <http://www.gjf.cz/o-galerii/vyrocní-zpravy/>

Závěr

Provedená případová studie ukázala, že kulturní instituce se sídlem v Praze dokáže získat finanční podporu od širokého spektra veřejných i soukromých subjektů a to na projekty v Praze i mimo ni. To prakticky znemožňuje získat informace o finanční podpoře těchto institucí z jiných informačních zdrojů než od nich samotných.

Porovnání finanční soběstačnosti projektů podpořených hlavním městem a celé instituce naznačuje, že očekávaná výše nákladů uvedených v žádosti o grant od hlavního města může být vyšší, než výše skutečně vynaložených nákladů.

Příloha 5: Shrnutí použitých ukazatelů

Otázka	Sledovaný indikátor	Hodnota v roce 2015	Metodika	Zdroje dat
Jaký je význam kultury v ekonomice ČR?	Hrubý domácí produkt v oblasti kultury	65 mld Kč	Satelitní účet kultury	ČSÚ (2017) Výsledky účtu kultury – 2015, https://www.czso.cz/csu/czso/vysledky-uctu-kultury
	Podíl kultury na HDP	1,44% HDP		
Jaký je objem a struktura zdrojů financování kultury v ČR?	Zdroje v odvětví kultury	226 mld. Kč		
	Zdroje jednotlivých sektorů	Kulturní sektor 61 mld. Kč Kulturní průmysly 76 mld. Kč Kreativní průmysly 88 mld. Kč		
	Podíl veřejných zdrojů v jednotlivých sektorech	Kulturní sektor 55% Kulturní průmysly 4% Kreativní průmysly 0%		
	Podíl veřejných zdrojů v jednotlivých oblastech kulturního sektoru	Umělecké vzdělávání 88% Správa 69% Kulturní dědictví 64% Interpretační umění 37% Výtvarné umění 1%		
Jaký objem prostředků na kulturní sektor poskytují jednotlivé veřejné rozpočty v ČR?	Běžné výdaje jednotlivých typů veřejných rozpočtů na kulturní sektor	Státní rozpočet a státní fondy 6 mld. Kč Kraje 6,2 mld. Kč Obce 11,7 mld. Kč	Součet výdajů na kulturu, specifikováno paragrafy rozpočtové skladby (viz. Tab. 1)	Monitor (2017). http://monitor.statnipokladna.cz/2017/
	Kapitálové výdaje jednotlivých typů veřejných rozpočtů na kulturní sektor	Státní rozpočet a státní fondy 1,5 mld. Kč Kraje 0,7 mld. Kč Obce 3 mld. Kč	Součet výdajů na kulturu, specifikováno paragrafy rozpočtové skladby (viz. Tab. 1)	
Jaký je podíl Prahy na veřejných výdajích na kulturní sektor?	Podíl Prahy na běžných výdajích obcí a krajů na kulturní sektor	13%	Dopočet z výkazů Fin 2-12 o plnění rozpočtů územně samosprávných celků pro celé hlavní město a pro městské části	
	Podíl Prahy na kapitálových výdajích obcí a krajů na kulturní sektor	5%		
	Podíl Prahy na výdajích obcí a krajů na kulturní sektor	12%		
	Podíl běžných výdajů na kulturní sektor plynoucí na území Prahy z veřejných rozpočtů	66%	Výpočet z přehledů dotací poskytnutých Ministerstvem kultury a státními fondy a z rozpočtových výkazů obcí a krajů,	

	Podíl výdajů státního rozpočtu na celkových veřejných výdajích plynoucích na území Prahy	39%	kdy kultura je vymezena pomocí konkrétních paragrafů rozpočtové skladby	
	Podíl běžných výdajů městských částí na běžných výdajích hlavního města Prahy na kulturní sektor	11%	Dopočet z výkazů Fin 2-12 o plnění rozpočtů územně samosprávných celků pro celé hlavní město a pro městské části	
	Podíl výdajů městských částí na kapitálových výdajích hlavního města Prahy na kulturní sektor	15%		
	Podíl kapitálových výdajů městských částí na výdajích hlavního města Prahy na kulturní sektor	11%		
Kolik na kulturu vydávají české domácnosti?	Průměrné výdaje domácností na kulturní služby	1553 Kč	Položky COICOP 09.4.2.1 a 09.4.2.1, přepočet pomocí PPP (viz Tab. 4)	Eurostat (2017) Private expenditure on culture, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Private_expenditure_on_culture_2015.xlsx , http://ec.europa.eu/eurostat/web/household-budget-surveys/database Údaj za rok 2010
	Průměrné výdaje člena domácností na kulturní služby	876 Kč	Položka Kulturní služby	ČSÚ (2017) Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů - 2016, https://www.czso.cz/csu/czso/vydani-a-spotreba-domacnosti-statistiky-rodinnych-uctu-2016 Údaj za rok 2016
	Průměrné výdaje na kulturní služby v Praze na osobu	705 Kč	Průměr výdajů domácností žijících v Praze na položky uvedené v Tab. 5	Mikrodata statistiky rodinných účtů pro rok 2015
	Průměrné výdaje na kulturní služby mimo Prahu na osobu	1182 Kč	Průměr výdajů domácností žijících mimo Prahu položky uvedené v Tab. 5	